

ЗА МЕЖЕЮ

Оповідання

З англійської переклав Євген ЛЕВЧЕНКО

- Хіба ви не розумієте? Його треба було зупинити.
- Зупинити, місіс Сазерленд? Від чого?
- Якби я не втрутилась, вона б загинула. Він би вбив її.
- Кого, місіс Сазерленд? Кого б він убив?
- Ви так дивитесь на мене, наче не вірите мені, лейтенанте Фолі. Ви гадаєте, що я лише стара, яка з'їхала з глузду, чи не так? Стара, у якої клепки не вистачає.
- Ні, повірте, я так не думаю.
- Схожа на місіс Джесап, яка безперестанку дзвонить до поліції або ФБР, доповідаючи про ворожих агентів, що ховаються у неї під ліжком. Я правду кажу? Ви саме так думаєте?
- Клянусь, місіс Сазерленд, я зовсім так не думаю.
- У такому разі, чому ви мені не вірите?
- Бачите, місіс Сазерленд, справа не в тім, що я вам не вірю. Справа, власне кажучи, в тому, що я дійсно не можу зрозуміти, тобто я хочу сказати, у мене немає повної картини.
- Я намагалася відповісти на всі ваші запитання, лейтенанте.
- Так, я це ціную, місіс Сазерленд, а все ж таки...
- Чого ж іще?
- Стривайте, в мене є ідея: чому б вам не розповісти мені знову, з початку до кінця? Обіцяю більше не перебивати вас.
- З початку до кінця? Що ж, можливо, так буде краще. Гадаю, краще почати з Кори й Джима Франклінів. Така чудова пара. Вони нагадують мені покійного містера Сазерленда і мене в молодості. Дуже чудова пара ці Франкліни. Звичайно, у них є проблеми і справа тут не лише в їхніх акціях. Коли вони одружилися, вона була вагітна. Це не самий кращий шлях до початку спільного життя, якщо брати до уваги, що дитина була не від Джима, а від цього страшеного Харінгтона Ферта.
- До речі, місіс Сазерленд...
- Лейтенанте, ви ж обіцяли не перебивати.
- Так, місіс Сазерленд, але мені не зовсім ясно: хто такий Харінгтон Ферт?
- Стривайте, лейтенанте. Обіцяю розповісти вам про це. Усьому свій час, тільки не перебивайте.
- Добре, місіс Сазерленд.
- Так на чому ми зупинилися?
- На Харінгтоні Ферті.

- Еге ж, Харінгтон. Дуже багатий, відчайдушний хлопець. Його батько президент компанії «Ферт електронікс», вельми відома людина. Та Харінгтон, як я вважаю, не йде слідами батька, а точніше кажучи, не пішов слідами батька. Але ви, сподіваюся, розумієте мене. Старій місіс Ферт було, мабуть, не легко з таким сином, як Харінгтон. Завжди гасає на своєму розкішному авто і завжди потрапляє у халепу, а батькові доводиться рятувати його. Клянуся, на місці батька я б махнула рукою на цього молодика - хай вариться у власному соку! Тоді б він, напевно, навчився б почуттю відповідальності. А як він п'є!

Хоч як там було, але існувала ще бідна Кора. Вона ще не вийшла заміж за Джима. Він тоді гуляв з донькою Стентонів - з великими, намальованими очима та штучними зубами. Чим їй сподобався Джим, не знаю, але як я уже сказала, жила на світі бідна Кора. Її мати померла на операційному столі, і Кора залишилася зовсім одна. Вона була полохлива, сором'язлива дівчина.

А цей жадливий Харінгтон запримітив її і вирішив скористатися ситуацією. Домігшись свого, він одразу покинув Кору, як тільки дізнався, що вона вагітна.

- Ви хочете сказати, вагітна від Ферта?

- А хіба я не казала? Справді, лейтенанте, вам треба навчитися слухати.

Хоч як там було, але приблизно у цей час донька Стентонів пішла від Джима й завела шури-мури з молодим Харінгтоном, - я вважаю, так їм обом і треба. А тим часом, Джим упав у відчай і мало не покінчив життя самогубством. Та ось одного чудового дня з'являється Кора. Я вам казала, що Джим був акушером?

- Ні.

- Так, він був акушером, і всі співробітниці лікарні визнавали його найвродливішим лікарем в окрузі. Але він не звертав на них ніякої уваги. І ось, як я казала, прийшла Кора, і він повідомив її, що вона вагітна. Вона стояла перед ним, стійко стримуючи сльози. Та це, звісно, нічого не міняло. Через хвилину вона була в його обіймах, заливаючись сльозами, наче дівчинка. А він так ніжно притискав її до грудей! Можна сказати, це було кохання з першого погляду, так само, як у мене з містером Сазерлендом, коли ми вперше зустрілися, за винятком того, що я не була вагітна, а містер Сазерленд не був акушером.

Я кажу про той випадок, коли ти серцем відчуваєш людину, і ти не думаєш про це, ти просто знаєш. Саме так було у мене з містером Сазерлендом, і саме так сталося з Корою і Джимом.

Ніколи не забуду той день, коли Джим освідчився. Вона була на восьмому місяці вагітності, і вони часто бачилися.

- Виходь за мене заміж, - сказав він.

- Ні, - відповіла вона, - я не варта тебе. Я не хочу, щоб ти став часткою моєї ганьби, - сказала вона.

Я пам'ятаю, що я ледве стрималась, щоб не крикнути їй:

- Не будь дурненькою, Коро! Він кохає тебе! Не упускай свого щастя!

Але я даремно хвилювалася, тому що він сказав сам:

- Я кохаю тебе, - сказав він, - ти надаєш сенс моему існуванню. Якщо ти скажеш «ні», я не знаю, що зроблю тоді.

Сказати коротко, вона дала згоду, і невдовзі вони одружилися. Він навіть приймав роди.

- Місіс Сазерленд, але яке це має відношення до...

- Стривайте, лейтенанте...

- Пробачте, місіс Сазерленд.

- Як я вже казала, вони одружилися і були щасливі, хоча дитина ані трішки не була схожа на Харінгтона. Проте, можна сказати, найгірше у них було ще попереду. Я інтуїтивно відчувала, що станеться трагедія, проте я довго не знала, яка саме.

Відверто кажучи, я не могла спати по ночах. Нарешті, мені довелося піти до лікаря Самроя, і він виписав мені снодійне. Раніше я ніколи його не приймала, тому що багато чула про старих, які випадково приймали смертельні дози, та й не тільки старі, молоді теж. Вважали, що особливо шкідливо приймати снодійне, коли вип'єш. Проте у даному випадку проблема була не в цьому. Я не могла спати тому, що весь час тривожила за Кору і Джима, тому що передчувала майбутню трагедію, хоча й не знала, яку саме. Та раптом я зрозуміла, не можу сказати, як я здогадалася, бо дійсно не

можу з'ясувати подібної речі. Можна називати це жіночою інтуїцією, але я зрозуміла, що повинно трапитися. Харінгтон мав намір вбити Кору, наїхати на неї своїм автомобілем! Це було неминуче. Він саме тоді купив новий спортивний автомобіль. Одну з тих розкішних іномарок, що викликають багато галасу. Усі знають, що він хвацько ганяє по місту. Як бачите, усе логічно.

Звичайно, я не могла допустити подібної трагедії. Я пам'ятаю, як я побивалася, коли містер Сазерленд загинув на вулиці, проте його збила з ніг не іномарка. Я була така нещасна, що ледве не вмерла з горя. Що ж мені залишалося робити? Я знала, що станеться, якщо не вжити ніяких заходів й сидіти склавши руки і чекати.

Щось треба було робити. Але що саме? І раптом стався дивовижний випадок, який допоміг мені знайти відповідь. Я поїхала в місто на П'яту авеню, щоб купити подарунок на день народження мого племінника. По дорозі я зайшла до ресторану на Сорок сьомій вулиці, недалеко від радіостанції й Рокфеллер-центру. Вам знайомий цей район? Можете собі уявити: у ресторані був ніхто інший, як молодий Харінгтон!

Я підійшла до нього і сказала:

- Містер Ферт? - Він усміхнувся. Мушу визнати: у нього була приваблива усмішка. - Містере Ферт, - сказала я, - я бажаю порозмовляти з вами. - Він підвівся з місця, трішки захмелілий від випитого, і запропонував мені сісти. Я сіла. - Містере Ферт, - сказала я, - скажу вам відверто: я знаю, що має статися.

- А що має статися? - спитав він з тією ж усмішкою.

- Я знаю, ви маєте намір убити Кору Франклін з допомогою цієї розкішної іномарки, - відповіла я.

- Звідки це вам відомо? - спитав він з неприхованим здивуванням.

- Не має значення, як я дізналася, - сказала я. - Це правда, чи не так? Ви маєте намір вбити Кору своїм спортивним автомобілем, чи не так?

- Так, - сказав він, - саме так.

Він зізнався! З усмішкою. На його диявольському обличчі не було ані крихти жалю. Здавалося, він дійсно був радий цьому. Я зрозуміла, що переді мною лиходій. Він попросив пробачення і пішов до чоловічої кімнати. Раптом я зрозуміла, що мені треба зробити. Я відкрила сумочку, дістала снодійні таблетки, які дав мені Самрой, і штук двадцять кинула в його каву. Я вийшла, дочекала доти, доки переконалася, що все скінчено, і потім прийшла сюди. Ось, лейтенанте, моє зізнання.

- Розумію.

- Ви вірите мені?

- Так, я вірю вам, місіс Сазерленд.

- Проте вам слід знати, лейтенанте, я зробила це заради них, заради Джима, Кори і дитини. Ви повинні зрозуміти - це був єдиний вихід. Ви розумієте, чи не так?

- Так, місіс Сазерленд, я можу це зрозуміти.

Через декілька хвилин, коли відвели місіс Сазерленд, лейтенант Фолі звернувся до сержанта Уорена, що стояв за декілька кроків від нього.

- Ну, тепер усе зрозуміло, - сказав він.

- Лейтенанте, можливо, я видаюся ідіотом, - сказав сержант, - проте я нічого не розумію. Її розповідь про смертельну дозу снодійного в каві Максуела відповідає опису офіціанта, проте, чорт мене забирай, я не можу зрозуміти, чому вона називає Тейлора Максуела ім'ям Харінгтона Ферта?

- Сержанте, Тейлор Максуел був актором.

- Я все ще не розумію, сер.

- Я тільки-но дивився його досьє. Останні декілька років його регулярно показували по телебаченню в мильній опері «Жадоба життя», - пояснив лейтенант. - Ім'я героя, якого він грав, було Харінгтон Ферт.